

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Țurcan Anatolie și Talpă Boris,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului Ruban Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui

Ruban Mihail xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 18.07.2022 – 26.07.2022;

Instanța de apel: 08.11.2022 – 29.11.2022;

Instanța de recurs: 24.01.2023 – 12.07.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 26 iulie 2022, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Ruban Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind dispusă încasarea de la Ruban Mihail în beneficiul succesorului părții vătămate Meriacre Valentina prejudiciul cauzat în mărime de 20 000 lei.

A fost dispusă încasarea de la Ruban Mihail în beneficiul statului cu titlu de cheltuieli judiciare, suma de 9 746 lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Ruban Mihail, la data de 09 martie 2022, aproximativ la ora 19.00, aflându-se în casa proprie din s. Crișcăuți raionul Dondușeni, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, în urma unei cerți ce s-a iscat între dânsul și cet. Malai Andrei, a.n.xxxx, care la fel se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, care treptat a trecut în bătaie, acționând cu intenție directă, i-a aplicat victimei multiple lovituri cu pumnii și cu un obiect confecționat din lemn, în diferite regiuni ale corpului, inclusiv și cap, pricinuindu-i victimei leziuni corporale sub formă de: echimoza și edem a regiunii

occipitale dreapta: multiple plăgi înțepate ale regiunii pielose a capului, frunții, regiunii zigomatice dreapta, nasului, buzei superioare: echimoze la ambii ochi, excoriații ale frunții, nasului, feței, echimoze ale umărului drept, brațului drept, regiunii lombare stânga, ambelor mâini.

În continuarea acțiunilor sale criminale, Ruban Mihail acționând cu o deosebită cruzime și cu intenție directă, la sugrumat pe Malai Andrei cu mâinile de gât, în rezultat la ce i-a pricinuit acestuia leziuni corporale sub formă de fractura bilaterală a osului hioid, hemoragie în țesuturile adiacente laringiene, hemoragii masive ale bazei limbii, plagă mușcată a limbii. În urma traumatismelor primite, cet. Malai Andrei a decedat la fața locului.

Acțiunile inculpatului Ruban Mihail au fost încadrate în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal - omorul unei persoane săvârșit cu deosebită cruzime.

după indicii: conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de substanțe narcotice și care este privat de a conduce mijloace de transport.

3. Ne fiind de acord cu soluția primei instanțe, inculpatul a declarat apel, prin care a solicitat recalificarea acțiunilor sale și pronunțarea unei hotărâri mai blânde.

În motivarea apelului a invocat, că evenimentele au avut loc în propria casă, fiind nevoit să se apere, fiindu-i frică pentru viața proprie, astfel încadrarea acțiunilor sale în prevederile art.145 alin.(2) Cod penal nu corespunde circumstanțelor cauzei.

Consideră că urmează a fi luată în considerație și starea sănătății cât și starea psihologică, Totodată, indică că anterior nu a fost judecat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2022, a fost respins ca fiind depus peste termen apelul declarat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a indicat că, ținând cont de prevederile art.402 Cod de procedură penală, *(1) Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel; art.403 Cod de procedură penală, (1) Apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.*

În acest sens, instanța de apel a notat că din materialele dosarului rezultă, că la 26 iulie 2022 a fost adoptată sentința pe cauza penală de învinuire a lui Ruban Mihail în baza art.145 alin.(2) lit. j) Cod penal.

În continuare, instanța de apel a reiterat că 27 iulie 2022, inculpatului Ruban Mihail i-a fost expediată copia sentinței, care a fost recepționată de ultimul la 01 august 2022, fapt confirmat prin recipisă (f.d.36. vol. II).

La 01 septembrie 2022 în adresa Penitenciarului Nr. 16 - Pruncul a fost expediată dispoziția de executare a sentinței în privința inculpatului Ruban Mihail, devenită definitivă la 11 august 2022.

Instanța de apel a menționat că, apelul inculpatului Ruban Mihail a parvenit în Curtea de Apel Bălți la 16 septembrie 2022, adică a fost depus peste o lună de la rămânerea definitivă a sentinței, ceea ce se confirmă prin sigiliul cancelariei Curții

de Apel Bălți, cu numărul de intrare 14 749 (f.d.49, vol. II). Inculpatul Ruban Mihail în cadrul ședinței instanței de apel nu a putut explica motivul de depunere peste termen a apelului.

Instanța de apel a notat că, înscrisurile ce se conțin la materialele cauzei demonstrează că, Ruban Mihail a depus cererea de apel peste termenul legal de 15 zile. Mai mult, inculpatul a fost prezent la ședința de judecată în care a fost pronunțată sentința, fiind asistat de un apărător, fiindu-i explicat modul și termenul de atac a sentinței, iar prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei, se confirmă că acestuia i-a fost înmănată copia sentinței, în care este indicat că sentința este cu drept de atac la Curtea de Apel Bălți în termen de 15 zile.

Mai mult, instanței de apel nu i-au fost prezentate probe ce ar confirma, că întârzierea în depunerea apelului a fost determinată de motive întemeiate, că inculpatul a fost bolnav în perioada prevăzută de lege pentru depunerea apelului și a fost în imposibilitate de a depune apel.

Instanța de apel a reținut și faptul că, atât în cererea de apel, cât și în ședința instanței de apel, inculpatul n-a indicat nici un temei legal care ar motiva întârzierea și repunerea în termen a apelului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului Ruban Mihail, prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor instanțelor de fond, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ruban Mihail să fie achitat.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea susține că instanțelor de fond nu au aplicat corect prevederile art.art.61, 75 alin.(1) Cod penal.

Consideră apărarea că hotărârile atacate nu sunt suficient motivate sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în săvârșirea faptei imputate acestuia, însușind în acest sens împrejurările indicate în rechizitoriu, ori actele judecătorești recurate nu sunt suficient motivate sub aspectul constatării în acțiunile inculpatului a semnelor constitutive ale infracțiunii, pentru care a fost condamnat inculpatul.

A subliniat că nu este de acord cu soluția instanței de apel, precum că apelul a fost depus peste termen, or, reieșind de vârsta și starea psihologică a inculpatului reiese că ultimul nu cunoaște termenele de atac ale sentinței.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului depus de partea apărării, și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal de asemenea menționează că, temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, fapt stipulat de alin.(2) art.427 Cod de procedură penală.

Mai mult, Colegiul penal notează că, potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Examinând argumentele recursului declarat, Colegiul penal constată că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, deoarece la adoptarea deciziei supuse recursului, instanța de apel a respectat normele legale prescrise în art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează expres că termenul declarării apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Colegiul penal remarcă faptul că argumentele recurentului invocate în recurs, referitor la ilegalitatea deciziei cu privire la respingerea ca depus peste termen a apelului declarat de inculpat, au fost obiect de dispută în cadrul instanței de apel, asupra cărora s-au formulat și s-au punctat minuțios și veridic răspunsurile asupra tuturor alegațiilor recurentului, în decizia sa pct. 4., 4.1., pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Instanța de recurs reține că, instanța de apel corect a menționat că argumentele invocate de către partea apărării referitor la repunerea în termen poartă un caracter declarativ, acesta neelucidând careva motivele întemeiate exhaustiv prevăzute de legiuitor la art.403 Cod de procedură penală, și nu a indicat careva circumstanțe ce ar justifica motivul omiterii acestui termen.

În consecință, Colegiul penal constată că, instanța de apel întemeiat a decis respingerea apelului declarat de către inculpatul, ca fiind depus peste termen.

Totodată, Colegiul penal constată că, instanța de apel a menținut fără modificări soluția adoptată de către instanța de fond și, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.420 alin.(4) Cod de procedură penală, în coroborare cu dispoziția art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii contestate în cauza penală dată.

Astfel, instanța de recurs reține că, temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, de aceea recursul ordinar declarat de către partea apărării, se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

În astfel de circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra celorlalte argumente din recurs referitor la fondul cauzei, or, în timp ce apelul a fost respins ca depus peste termen și instanța de apel și-a motivat soluția prin prisma tardivității, se consideră că acesta n-a folosit calea apelului, potrivit art.420 alin.(4) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiul invocat de recurent, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Rotari Mihaela în numele inculpatului Ruban Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Ruban Mihail* xxxx, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 12 iulie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris